

Dossier per a famílies

MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
Educació secundària obligatòria

4.

Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives

MAPA DEL MATERIAL DEL PROGRAMA DE FORMACIÓ

	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
1 Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
2 Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
3 Relacions afectives i sexuals saludables	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES
4 Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES

SUMARI

4 Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives	SECUNDÀRIA
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES

Introducció	3
Índex d'activitats	3
Recursos	3
Objectius	3
Paraules clau i definició	3
Activitat 1: DIGUEM NO A LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	5
Activitat 2: CONEIXENT L'ENTORN	7
Activitat 3: QUÈ ESTÀ PASSANT?	10
Idees clau	12

Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives

60 minuts

Aquestes activitats didàctiques estan vinculades al *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat* del Departament d'Educació.

Introducció

La violència masclista és aquella que s'exerceix contra les dones, es deriva d'un sistema de relacions de poder dels homes envers aquestes, i es manifesta amb situacions de discriminació i desigualtat diverses. Els seus efectes són greus i afecten la salut i el benestar de les dones en tots els àmbits de la seva vida. Els nois i noies es troben en una etapa important en què inicien les primeres relacions afectives i sexuals. Els missatges masclistes que reben poden facilitar relacions de poder i abús dels nois envers les noies. La família té un paper molt rellevant en la transformació d'aquest sistema de creences i estereotips que perpetua la violència contra les dones.

ÍNDEX D'ACTIVITATS

Activitat 1:

Diguem no a la violència masclista

Activitat 2:

Coneixent l'entorn

Activitat 3:

Què està passant?

Recursos

Vídeo: [El control no és amor: la violència masclista que no veuen els adolescents](#)

Objectius

- Sensibilitzar les famílies sobre el fenomen de la violència masclista i la seva magnitud i efectes en el jovent.
- Transmetre el caràcter estructural de les desigualtats home-dona que fonamenten les violències masclistes i la discriminació de les dones.
- Impulsar els pares i mares com a agents amb responsabilitat i potencial per operar un canvi cap a una societat lliure de violència.
- Ajudar les famílies a identificar els senyals de violència perquè puguin orientar els fills i filles (com a possibles agressors o víctimes).
- Afavorir una actitud de tolerància zero a la violència masclista per part de les famílies.
- Aportar eines per educar els fills i filles en valors, defensar la resolució no violenta dels conflictes i la igualtat.
- Oferir recursos de prevenció i resposta davant un cas de violència masclista en un fill o filla.

Paraules clau i definició

- **Violència masclista:** violència exercida cap a les dones, en l'àmbit públic o privat, com a manifestació de la discriminació i la desigualtat derivades d'un model de relacions de poder dels homes envers les dones i que produeix danys i patiment en aquestes als nivells físic, psicològic, sexual, emocional i social.
- **Patriarcat:** forma d'organització social que assigna el poder als homes en detriment de les dones i reproduïx aquesta desigualtat en la relació entre gèneres.

• **Relacions igualitàries:** totes aquelles relacions que es desenvolupen exemptes de posicions de domini/submissió dels seus membres i en què ambdues parts es reconeixen els mateixos drets i actuen en conseqüència mútuament.

Activitat 1

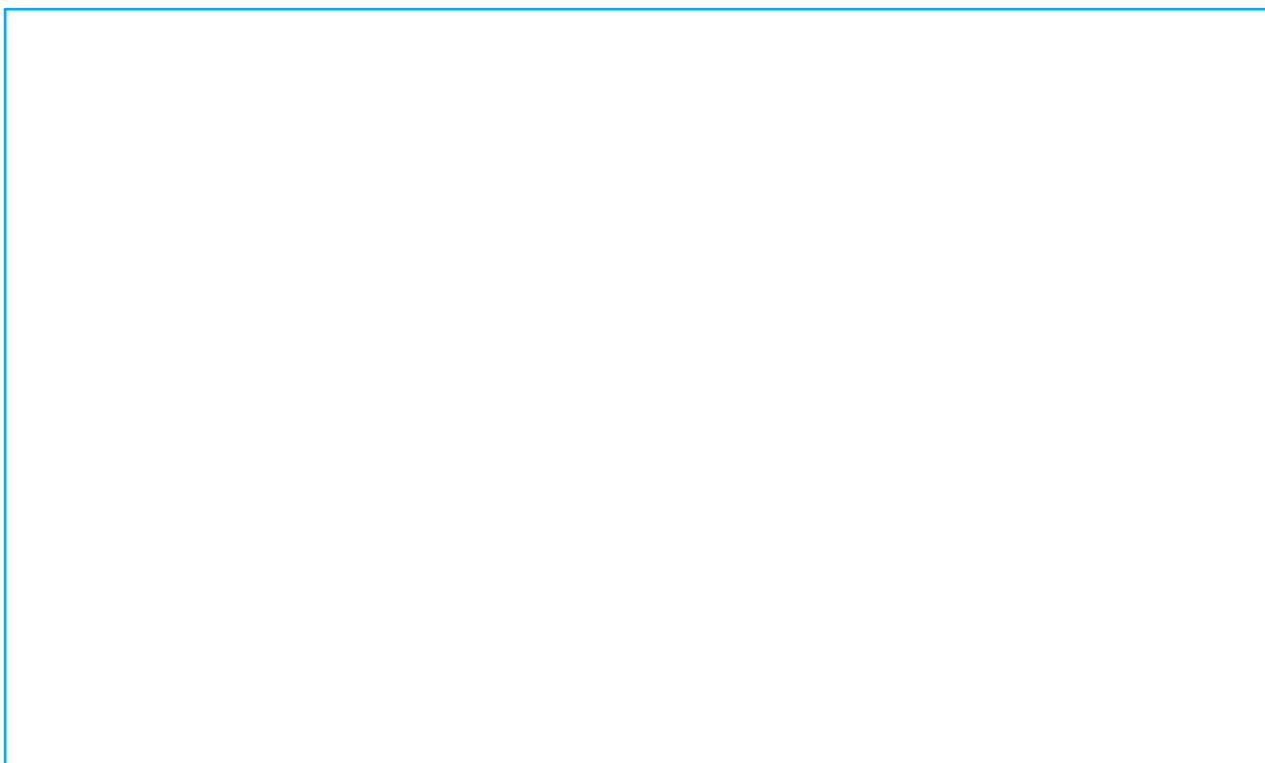
Diguem NO a la violència masclista

1.1 Mireu el vídeo [El control no és amor: la violència masclista que no veuen els adolescents \(1'46" del Telenotícies de TV3](#). A continuació formeu grups, analitzeu i responeu les preguntes següents.

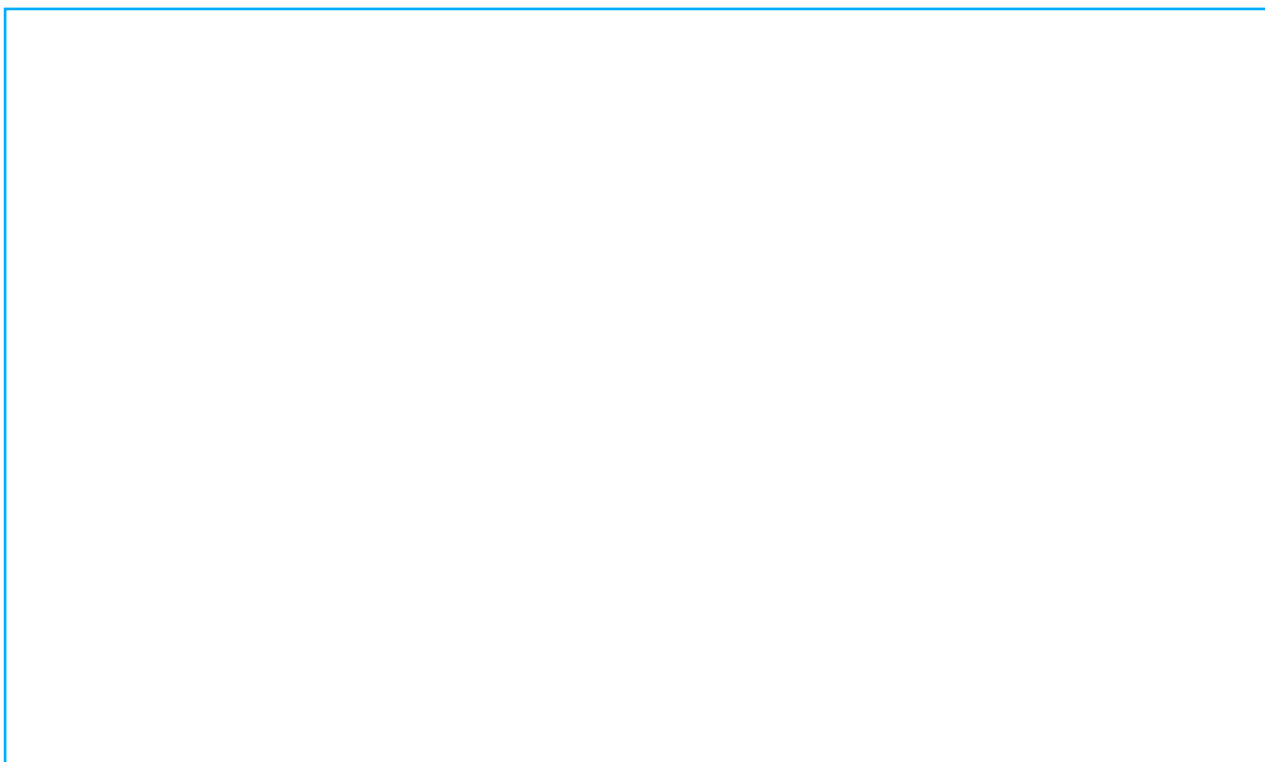
• Què és per a vosaltres la violència masclista?

• Us heu plantejat alguna vegada que la vostra filla pugui patir una situació de violència masclista? O que el vostre fill exerceixi violència masclista?

· Creieu que és fàcil identificar el control en les relacions afectives i/o sexuals a l'adolescència? En la majoria de vegades es normalitza?

· Escriviu quins tipus de violències masclistes coneixeu i algun exemple de com es manifesten.

Activitat 2

Coneixent l'entorn

20 minuts

2.1 Llegiu la situació següent.

"La Neus fa tres setmanes que surt amb en Miquel, un noi molt atractiu de l'institut que sempre té molt èxit amb les noies. Encara no s'ho creu però s'ha fixat en ella!!! Ell té molta més experiència amb les noies, potser per això li agrada anar a la directa, en canvi, la Neus vol estar-ne molt segura abans de tenir relacions sexuals."

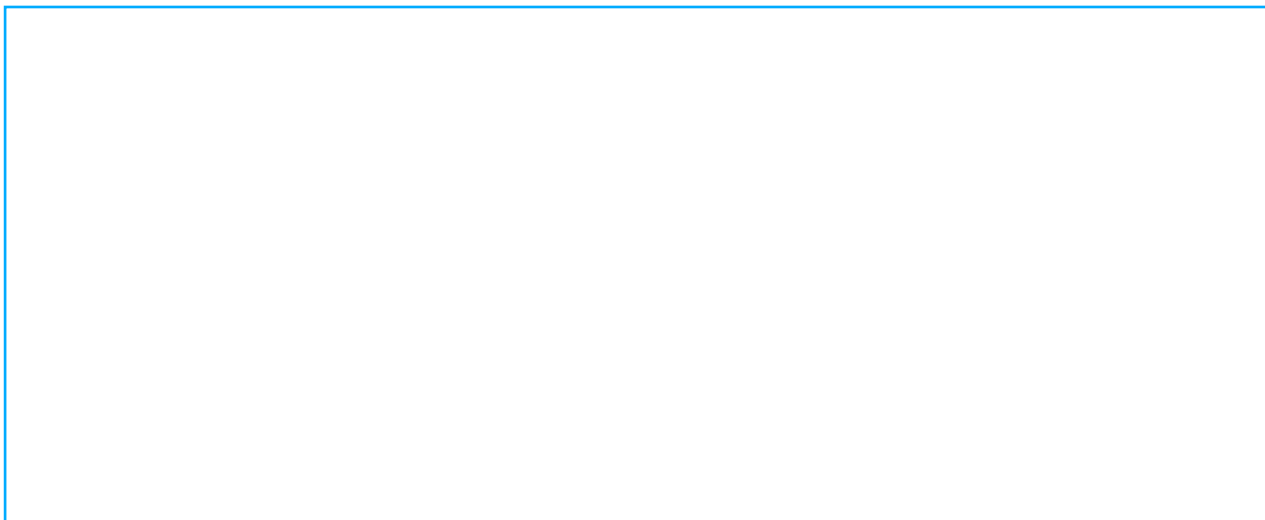
A l'institut passen tot el dia junts, sembla que a ell el molesti que es relacioni amb altres nois. Cada vegada surt menys amb les seves amistats i només es preocupa d'estar amb ell. Quan no estan a l'institut, ella sempre està pendent del telèfon per, si ell escriu, contestar immediatament. Ja li ha passat altres vegades que no ha vist el missatge i en Miquel s'ha enfadat molt perquè diu que si no li contesta el fa patir, i li demana per què no li agafa el telèfon, etc.

En Miquel ja fa uns dies que insisteix a tenir relacions sexuals, sempre que li proposa li diu que és una manera de saber que se l'estima. No para de demanar-li que ho faci per ell i a la Neus li comença a saber greu, perquè no vol que en Miquel pensi el contrari, és veritat que se l'estima.

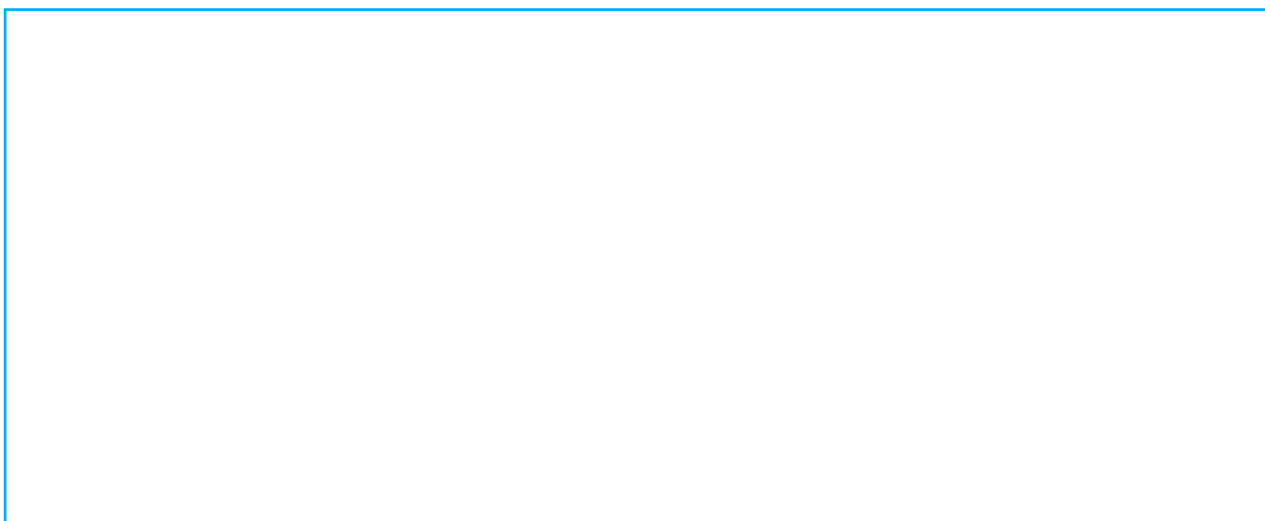
Una tarda, enjogassats tots dos sols a casa, en Miquel li proposa fer-se unes fotografies més íntimes per recordar aquell moment. Com que estan de "broma", la Neus cedeix. En plena relació sexual el Miquel demana a la Neus que faci pràctiques que a ella no li venen de gust, però ho acaba fent per complaure'l i no decebre'l. Sacrificar-nos per l'altre està bé. La família de la Neus veu que la noia està molt pendent del telèfon i que de vegades li surt el mal humor, pensa que són coses d'adolescents i no sap si s'ha de començar a preocupar."

2.2 Com a família, que podríeu fer per prevenir aquesta situació?

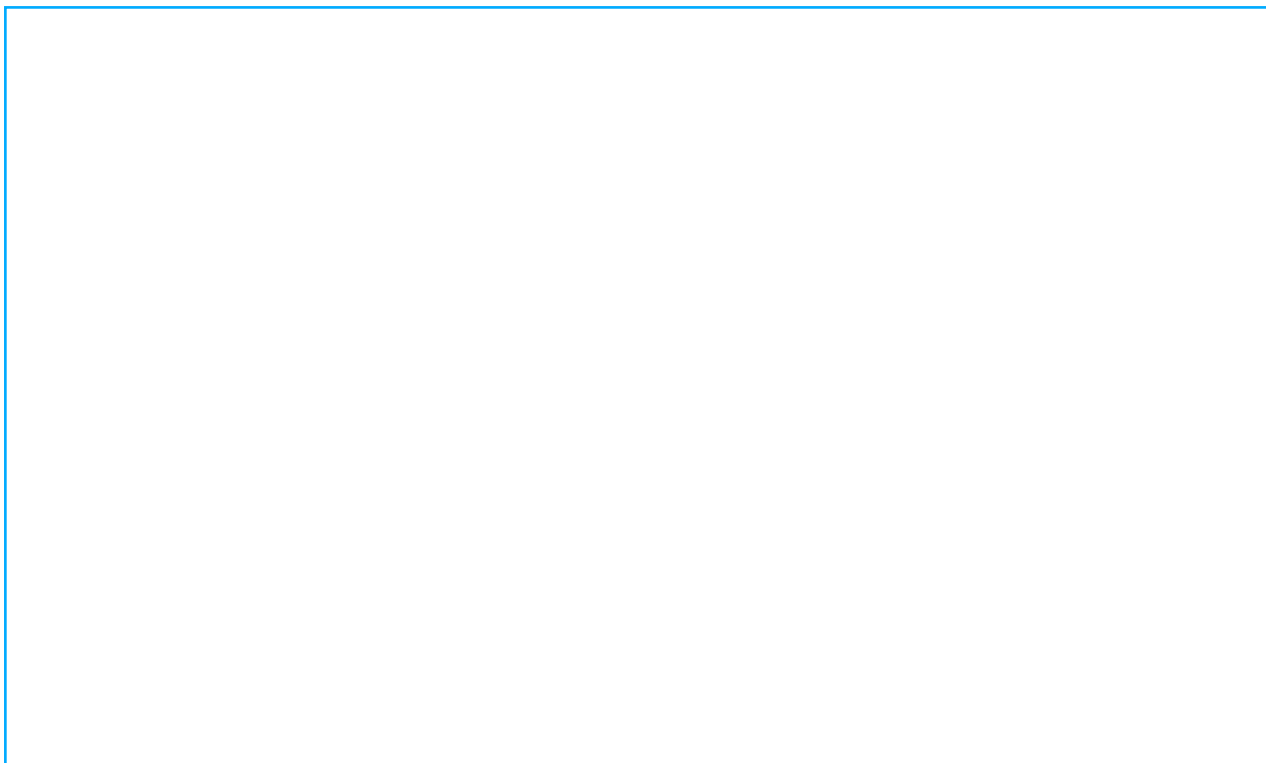
Respecte al vostre fill:

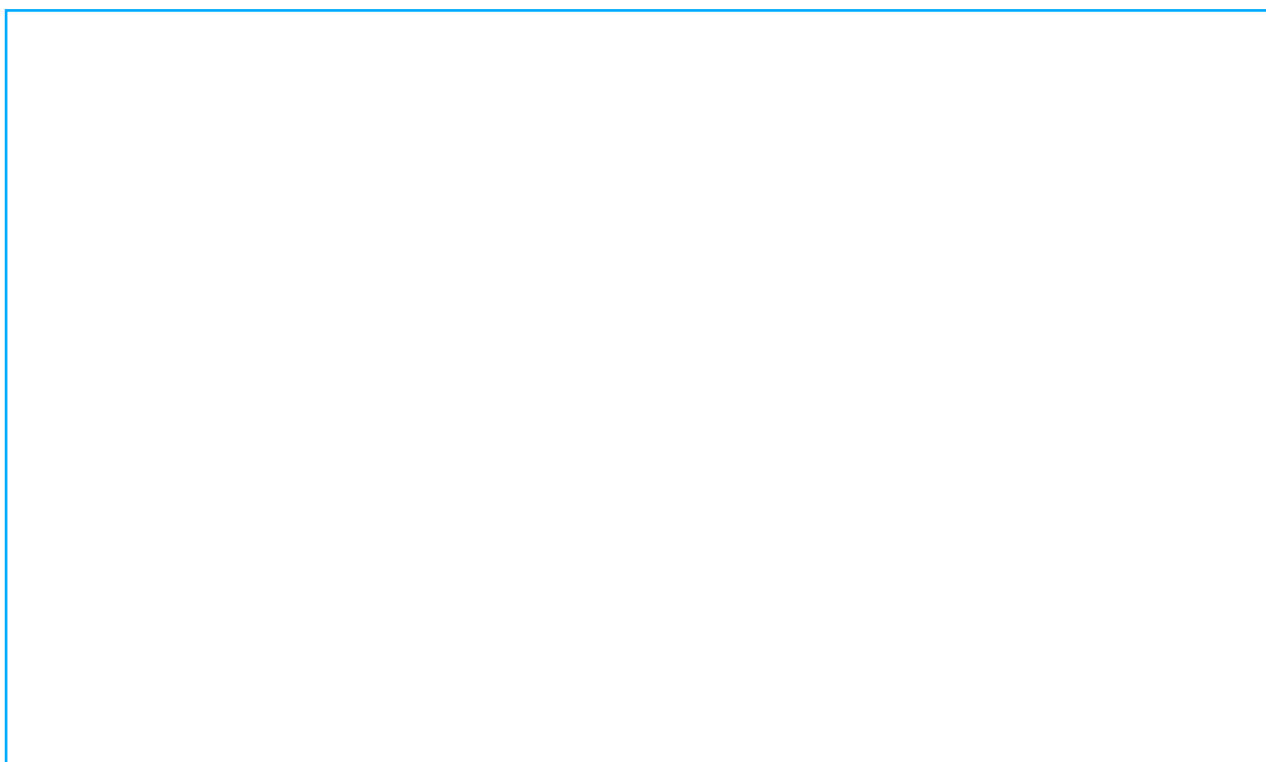
Respecte a la vostra filla:

· Quines estratègies podeu utilitzar per desenvolupar-ho?

· Quin creieu que és el paper de la família, de l'escola i el grup d'amistats en la detecció de casos de violència masclista?

Activitat 3

Què està passant!

3.1 Escriviu aquelles coses, senyals, pistes, que ens indiquen que una noia pot ser víctima d'una situació de violència masclista, i aquelles altres que ens revelen que un noi pot ser un agressor.

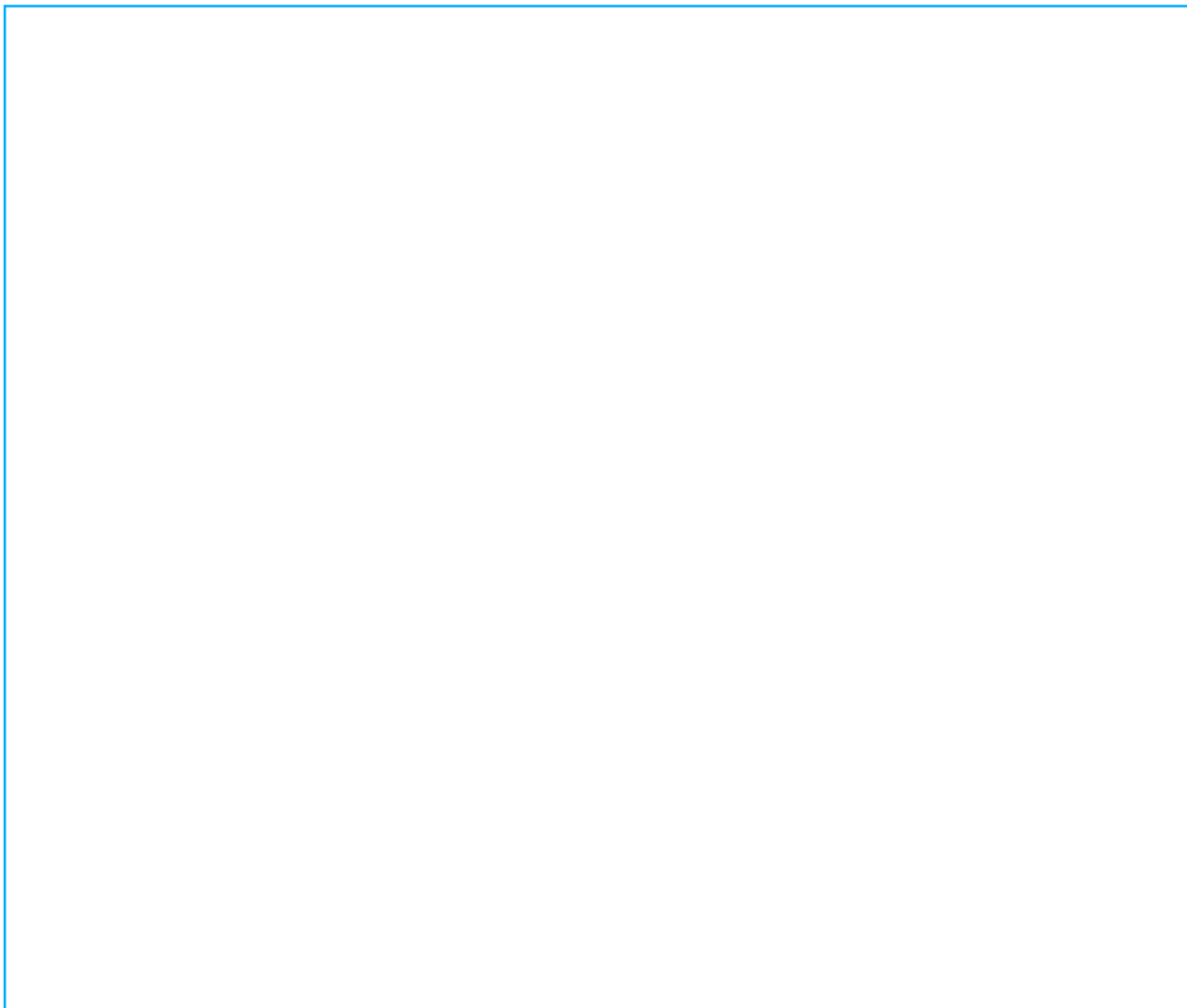
Indicadors víctima

Indicadors agressor

3.2 Com creieu que podríeu ajudar els fills i filles en aquesta situació?

Idees clau

La violència masclista és un fenomen present a les relacions afectives i sexuals entre adolescents que afecta la seva salut i desenvolupament. El seu impacte i efectes no es pot menystenir o infravalorar pel fet que siguin joves.

Des de la família cal prestar atenció a les nostres maneres de relacionar-nos i els nostres prejudicis, atès que som un model d'aprenentatge per als fills i filles.

És important també atendre els senyals que poden indicar que el nostre fill o la nostra filla viu una relació basada en actituds i conductes de domini i control. També hem d'observar si és testimoni d'una situació així en el seu grup d'amistats.

Quan una noia pateix violència, pot passar que no ho expliqui a la seva família perquè no la identifica com una situació abusiva, perquè li faci vergonya, senti por o no vulgui decebre. Per això és important construir relacions de confiança, acceptació i no judici amb els fills i les filles.

Cal que els fills i filles us sentin com a referents disponibles per resoldre dubtes, obtenir informació o fer front a situacions d'abús o control dins les seves relacions afectivosexuals.

L'actitud de tolerància zero envers la violència masclista per part de la família és necessària per prevenir-la i ajudar els fills i les filles a adquirir un sistema de valors i eines per relacionar-se respectuosament amb la resta i interiorment.

Reconèixer i disposar d'eines per respondre als micromasclismes quotidians proveirà els fills i les filles de recursos per evitar les relacions abusives i violentes.

Si ens adonem que el nostre fill o la nostra filla exerceix o rep violència en les seves relacions, caldrà que puguem mantenir una posició equilibrada i calmada, canalitzant les emocions que els fets puguin suscitar (ràbia, culpa...) per fer-li un bon acompanyament i que ens pugui sentir com una font de suport i ajuda segura.

Tot i que el nostre fill hagi exercit violència masclista o la nostra filla l'hagi rebuda, hem d'evitar etiquetar-los com a maltractador o víctima. Les etiquetes dificulten que les persones canviïn i és fàcil que s'agafin a un rol que no millorarà la seva situació.